

DUNABOGDÁNY KÖZSÉG ÖNKORMÁNYZATA

Dunabogdány gazdaságfejlesztési stratégiája

2019-2024. időszakra vonatkozóan

A 2014-2019. gazdaságfejlesztési stratégia felülvizsgálata

- Kivonat -

Összeállította: Schuszter Gergely, polgármester

Készült: 2020. április 22.

Előszó

A gazdasági programot jelenleg polgármesterként csak feltételes módban vagyok képes megírni. A koronavírus megjelenésével az amúgy sem könnyű önkormányzati finanszírozás még kiszámíthatatlanabbá vált.

Cél egy rendezett, kiegyensúlyozott, családbarát település kialakítása, megtartása. Ezért a jelen helyzetben egy nagyon óvatos, a békeidőket nehezen felidézhető biztonsági költségvetést fogok javasolni a következő évekre.

Ahogy korábban is írtam, a célok a ciklust túllépik, de mindent megteszünk annak érdekében, hogy a közösen megvitatott vágyakból a település vezetése minél többet megvalósítson!

Köszönöm a figyelmüket!

Schuszter Gergely
polgármester

Vezetői összefoglaló

A gazdasági programot jelenleg polgármesterként csak feltételes módban vagyok képes megírni. A koronavírus megjelenésével az amúgy sem könnyű önkormányzati finanszírozás még kiszámíthatatlanabbá vált. **Cél egy rendezett, kiegyensúlyozott, családbarát település kialakítása, megtartása.**

Ahogy újra olvastam a 2014-ben összeállított anyagot, elégedettség töltött el, hiszen sokat haladtunk a kijelölt úton – mindezt legtöbbször önerőnkől létrehozva. Összegzőként ezeket a megállapításokat teszem:

1. Az **ingatlanfejlesztések** területén a kijelölt céloknak több mint 60 %-át teljesítettük és számos fejlesztés valósult meg az útfelújítások és a csapadékvíz-elvezetés területén is.
2. A **településkép** formálásában jelentős előrelépést értünk el: az emberek ma már elfogadják, hogy nem akadályozni, hanem szakmai szempontok szerint a főépítész által segíteni kívánjuk a házuk és egyben a település szépítését! A településen ma már egységes zöldfelület-kezelés zajlik, ennek köszönhetően a főutca képünk rendezettebb, egységesebb és szebb lett. A kerékpárút melletti részt civil kezdeményezésre fásítottuk, a központi területet pedig tervek szerint növényekkel népesítjük be. Az előre lépés szemmel látható!
3. **Turisztikai fejlesztés** területén álláspontunk kiváló jellegű. A meglévő szabadstrandunkat folyamatosan karbantartjuk, de kapacitása a nyári időszakban már elérte a maximumot. Parkolók fejlesztésébe sem fogtunk, hiszen, akkor még több turista venné igénybe a partot. Az elmúlt ciklus fejlődése, fejlesztése nem a turisztika irányában valósult meg!
4. **Kulturális és szemléletfejlesztések.** Azt gondolom ezen a téren kiegyensúlyozott a teljesítményünk. A civil szervezetekkel és a vállalkozókkal kiváló kapcsolatot ápolunk. A kitűzött cél a sváb-magyar kultúra kapcsolatában sokat javult, egymás ünnepein koszorúznak. Az oktatási színvonal az elmúlt években rengeteget fejlődött, ma már a diáklétszám 300 fölött van, ezért iskolabővítésbe kellene fogni, amely most jelenleg a Tankerületi Központ passzivitása miatt nem valósult meg. Ezért a gyermekeket átmenetileg konténerek-tantermekbe fogják helyezni. Cél, hogy az önkormányzat újra részt vegyen ezen munkálatokban és a gyermekeket kimenekítsük a kényszermegoldásból és a nekik megérdemelt helyen tanítsuk!
A környezetvédelem leginkább az avarégetés területén lépett előre. Az égetés lehetőségeit lekorlátoztuk, képviselőtársam segítségével a lakosság folyamatos információt/tájékoztatást kap. Az iskola solar energia ellátásával sikerült a zöld iskolák közösségébe belépni. A közösségi együttélésről szóló kiskönyv elkészítése a végéhez közeledik, ezt is ki fogjuk adni.
Testvérvárosunkkal kapcsolatunk továbbra is kiváló.
5. **Pénzügyi és gazdasági irányelvek** területére vagyok a legbüszkébb. Az elmúlt öt évben pénzügyi területünk stabil, kiszámítható és átlátható lett. Hitelt fel nem vettünk, csak törlesztettünk. A beruházásoknál tartottuk az előírt célokat!

Feladatunk nem lett könnyebb! Soraimat éppen a koronavírus alatt írom, amely több oldalról tette kiszámíthatatlanná a jövőképet. Jelenleg éppen a gépjárműadó önkormányzatnál maradó részének elvonása zajlik. Ez az összeg – és minden fillér – egy önkormányzatnak fontos. Felborítani nem tudja költségvetésünket, de jelentős átalakításokat feltételez. Másodsorban fel kell készülnünk az iparűzési adó csökkenésére, amely – a másik adóbevétel elvonásával együtt – már jelentős tétel.

De legnagyobb nehézséget a bizonytalanság adja. A mi szerepünk a veszélyhelyzet idején létfontosságú és szomorúan konstátálom, hogy a forrásainkhoz, pénzeikhez ennyire könnyen nyúl a kormányzat, amely felveti a hosszú távú tervezés bizonytalanságát.

Jelen helyzetben ezért egy nagyon óvatos, a békeidőket nehezen felidézhető biztonsági költségvetést fogok javasolni a következő évekre.

A gazdasági program egyszerűsített kivonata 2019-2024. időszakra vonatkozóan

1. Ingatlanfejlesztések

Ingatlanfejlesztések területen három nagy területen kell mozognunk:

- a. **Az óvodára** 2017-ben megpályázott összegből sajnos a mai árak mellett már nem építhető meg a teljes tervezett beruházás, ezért folyamatosan gondolkodunk a megoldáson. Jelenleg a lehetséges utak: még kisebb épület építése (talán fele a megpályázottnak); a Pénzügyminisztériumtól - mint pályázat kiírótól – plusz forrás biztosítása (veszélyhelyzet miatt talán nehezebben várható) vagy a támogatási összeg visszautalása.
 - b. **Iskola.** A folyamatos létszám emelkedése – az iskola kiváló teljesítménye okán – tanterembővítést tesz szükségessé. A Váci Tankerületi Központnak évek óta jelezzük, hogy 2020. szeptemberétől több tanteremre lesz szükség, sajnos csak átmeneti megoldásokban – konténer tanteremek – gondolkodnak, ami számunkra nehezen elfogadható. A vizuális romboláson túl, ez mindenképpen csak átmeneti megoldás, ezért az Önkormányzatnak újra jelen kell lennie az iskola területén, mert komoly előrelépés – a tapasztalatok alapján – addig nem fog történni. A megoldás – önkormányzati részről – a már 2008-ban megtervezett menza épület megépítése lehet, amellyel a jelenlegi étkezőt kiváltanánk és akkor két tanterem az iskola épületén belül szabadulna fel. Amennyiben ez megvalósul hosszútávon biztosított lehet 8 évfolyamon az évfolyamonkénti két osztály.
 - c. **Település.** Költségvetésünk a település szűk fenntartására elegendő. (A program írásakor még szűkebb a gépjárműadó elvétele miatt.) Tulajdonképpen ez lenne a leglátványosabb, lepolitikusabb út, de a sorrendiség miatt nem az első helyen áll. Szükséges több területen a beavatkozás: felszíni vízelvezetés, járdák és forgalmas kereszteződések biztonságossá tétele, utak rendezése, tornacsarnok felújítása és még megannyi minden... A jelenlegi önkormányzati rendszerben a megoldásra váró feladatok és a lehetőségek között hatalmas úr tátong.
2. **Iparterület fejlesztése:** Az önkormányzatnak az iparterületen a meglévő állapot fenntartásán túl sok lehetősége nincs: az elmúlt ciklusban valójában az iparterület egy részén csak kátyúzott, illetve az útra benyúló növényzetet vágta vissza. Több lehetősége nem volt. Itt a magántulajdonosok ügyessége, beruházáskészsége szükséges az előre lépéshez.
3. **Korlátozott belterület bővítés lehetőségeinek a vizsgálata.** Az elmúlt években az agglomerációban történő nagy népességrobbanásból leterheltség (pl. autózám növekedés) adódott. Az Önkormányzat nem kíván plusz területeket belterületbe vonni, továbbá új társasházi lakások építését sem kívánjuk támogatni. Fontos látni, hogy bármilyen mutató növekedése – létszám, autó – erősen megterheli az alpinfrastruktúrát, amelynek jelenlegi helyzetben még fenntartása is nehéz. (Ez kihatással van: víziközmű rendszerre, csatornahálózatra, úthálózatra, óvodai-iskolai férőhelyekre stb.) A beköltözők részére adott a település központi, előregedő részein ingatlanvásárlás lehetősége, továbbá integrálódni.

4. **Útfelújítások, csapadékvíz-elvezetés.** Örök téma! Számomra az útfelújítás a víziközműveknél kezdődik. Ameddig a föld alatti rekonstrukció nem kezdődik el, addig mindenféle útfelújítás csak átmenetinek tekinthető. Az út alatt futó víziközmű-hálózat országszerte elavult és törésveszélyes. Így a felszínen állandó sebek, majd kátyúk jelennek meg. Ilyen átmeneti felújításokat történtek a Patak és Ady Endre utcában. A munka jó minőségben készült el, de az elmúlt két évben négy csőtörés is volt már. Nagy segítség volt vis maior pályázat keretében a Malom utca – a település felszíni vízének harmada itt folyik le –, a Táncsics Mihály út és a Svábhegy utca felújítása. Ezeken a területeken már a személyi- és forgalombiztonság is veszélyben volt.

5. Településkép fejlesztése

- a. **Épülethomlokzatok.** Nagyon nehéz terület, de több, mint rész-sikereket értünk el. A település vezetése nagyon sok energiát fordított a rendezett településkép kialakítására. A Települési Arculati Kézikönyv és a településképi rendelet kötelező létrehozása ebben segítséget nyújtott. Legnehezebb feladat a lakosok körében elérni a változást, a közösségre való odafigyelést kialakítani. Tudniuk kell, hogy az ingatlanuk külső megjelenése egy településrész felemeléséhez, ellenkező esetben süllyedéséhez is vezethet. A rohadt alma a rekeszben talán a legszemléletesebb példa. Egy-egy rossz megoldás csökkenti a ház értékét, és a szomszédos házak értéké is, majd elindul egy klasszikus slum-osodás, lecsúszás. Ezért nagy energiákat mozgósítottunk ezen a területen: felújításoknál folyamatos kontroll van jelen, személyes egyeztetések lehetősége a lakosok részére, helyi lapban tájékoztató cikkek megjelentetése, a jobb kommunikáció érdekében új főépítész alkalmazása. Biztos vagyok benne, hogy ma már lényegesen többen figyelnek oda ezekre a szabályokra, ez szépen, lassan látszódik a településképen.
- b. **A falu bejárat rendezése** még nem valósult meg! Oka, hogy nem a mi hatáskörünkbe tartozik a bevezető részen látható „bánya” út és a hozzá tartozó híd. Ez jelenleg KDV-VIZIG tulajdon, amelyet a bánya használ. A bánya hajlandó lenne a hidat felújítani abban az esetben, ha a KDV-VIZIG átadja neki tulajdonba az infrastruktúrát. Tudomásom szerint ezen a szinten a tárgyalások elakadtak. A híd felújítása, illetve környezetének rendezés 100-150 millió forintot tesz ki.
- c. **A posta melletti kis tér** rendezése elindult, a központi falurész terveiben már látható, hogyan fog kinézni a közeljövőben.
- d. **A fő út egységes kertészeti gondozása** megvalósult, településképünk rendezett.
- e. **Az épített emlékek védelmét** rendeletben szabályoztuk.
- f. **Kerékpárút melletti új fasor** hiányzó darabját pótoltuk.
- g. **Virágosítás** tervek alapján történik.
6. **Turisztikai fejlesztések:** Bár nagyon felkapott téma ez mostanság, a vezetésem alatt azonban nem ez a fő irányvonal. A Dunakanyar része vagyunk, rengeteg természeti szépséggel, de nem népszerűsítjük túl ezt a területet, mert nagy tömegek alatti használata az eredeti szépséget tönkre teheti. Ha gazdaságilag nézem, akkor sem éri meg például a parkolók bővítése, mert hatalmas összegbe kerül és nem térül meg. Emellett – strandszezonban – hozzájárul a hatalmas szemétmennyiség keletkezéséhez, amelyet kezelni kell. A strand melletti szolgáltatásokból beérkező iparűzési adóból beérkező bevétel összege a kiadásokhoz képest csekély (kivéve Forgó étterem), így nem lehet egy

megtérülő szolgáltatásról beszélni. Szeretném, ha a természeti szépségünk fennmaradna, nem amortizálna és a helyiek, illetve a családok pihenését, rekreációját szolgálná.

7. Kulturális- és szemléletfejlesztések

- a. Korábban a **civil szervezetekkel és a vállalkozókkal a kapcsolat** erősítése volt a cél. Ma azt tudom mondani, hogy ez kiválóan működik.
 - b. **A Művelődési Ház** kultúrára fordítható kerete összetett kérdés. Töreksem arra, hogy az önkormányzati feladatkörbe tartozó egységek vezetői önállóan vezessék intézményeiket, ezért mindenkinek saját költségvetése van. Mint minden, ez is a nagykalapból finanszírozzák. Ezen a ponton a Művelődési Ház igazgatójának kell eldönteni, hogy több kisebb programra, vagy egy nagy rendezvényre, vagy fizetésekre, fejlesztésekre költi a rendelkezésére álló összeget. Látni kell újra, hogy az önkormányzatok nagyon fegyelmezett gazdálkodásra vannak kényszerítve, így ez érinti a kultúra területét is, így erősen prioritizálni kell.
 - c. **A természetes egyensúly fenntartása a magyar és a sváb kultúra között** eddig is és a továbbiakban is kiegyensúlyozott volt, lesz!
 - d. **Általános Iskola oktatási színvonala** az elmúlt években sokat fejlődött. Spáthné Faragó Éva 10 éves munkája szép és hatalmas gyümölcsöket hozott. Az iskola belső munkája, szakmai tartalma jelentős javuláson ment keresztül, amely egybevágott az iskola környezetének felújításával, a tanuszoda nyitásával a környező települések felé. Az eredmény azt gondolom a létszámon keresztül látható. A tíz évvel ezelőttihez képest több mint száz gyermek érkezett vissza, ma már a beiratkozókat elutasítani kell. Azt gondolom az elmúlt évtized legnagyobb munkáját, eredményét a dunabogdányi német nemzetiségi iskola érte el a településen. További cél az iskola bővítése a plusz létszám igényes elhelyezése érdekében.
 - e. **A környezetvédelem és a zöld tudatosság** területein nagy előre lépések láthatóak. Az avarégetést erősen korlátoztuk és ennek betartására is odafigyelünk. Itt még több idő kell, hogy beláthassuk, az égetés erősen egészségkárosító cselekmény. Természetesen ugyanez vonatkozik a fával való otthoni fűtésre is. Az avarégetés beszüntetése nem éri el célját, míg az otthoni fával fűtés területén nem érünk el átütő sikert. Sokkal jobb minőségű fával, tudatosabban és másokra odafigyelve kell fűteni.
Itt gondolom megemlíteni, hogy több önkormányzati tulajdonú épületet zöld- nap energiára állítottunk át. A Polgármesteri Hivatal, az Általános Iskola, a tornacsarnok, a tanuszoda kitermeli az áramfelhasználását. A beruházás a megtakarításból való kivásárlással történik, ezért a pénzügyi megtakarítás öt év múlva fog megjelenni az Önkormányzat számláján. Ezen a területen a többi önkormányzati intézmény zöldenergiával való ellátása lehet a cél.
A közösségi együttéléssel kapcsolatos kézikönyv készül, kiadása 2020 nyarán várható!
 - f. **Leutenbachi testvértelepülési** kapcsolatunk kiválóan tekinthető. Működik az évenkénti látogatás. 2020. évben került volna sor a 30 éves jubileumra. A koronavírusra tekintettel ez most tolódik, de biztos vagyok benne, hogy bepótoljuk.
A Nyír- és Tiszabogdánnyal fennálló testvérkapcsolatunk a vezetésem alatt visszasorvadt, felélesztését továbbra sem tervezem.
8. **Szolgáltatásfejlesztés.** Többször felmerült már a település bevezető szakaszán, külterületi részén egy nagyobb hipermarket elhelyezése, nagy parkolóval a hazatérők, illetve a gépkocsival bevásárlók megsegítésére. Amennyiben vállalkozó jelentkezne, azt

gondolom segítségben részesülne, de mérlegelnünk kellene, mert a település klasszikus kis boltjait ez érintené, a társasági élet jelentősen változna. Jelenleg ilyen vállalkozói szándékról nem tudok.

9. **Pénzügyi és gazdasági irányelvek.** Büszkén mondhatjuk, hogy költségvetésünk stabil, átlátható. A jövőben az ettől való legkisebb eltérést a legszigorúbban szeretném elkerülni. A lakosság az elmúlt öt évben látta, hogy a kötelező ellátások, valamint a gyermekek és betegek biztonsága első helyen szerepel. A beruházás-fejlesztések csak ezen elvek után következhetnek. A lakosságban kezd tudatosulni, hogy az önkormányzati pénz az a közösség pénzét jelenti: tehát bármilyen felelőtlen kiadás a közös pénzükből megy el. Hitelt az elmúlt években nem vettünk fel és a jövőben sem tervezzük.

Dunabogdány, 2020. április 22.